

I

(Rezolūcijas, ieteikumi un atzinumi)

IETEIKUMI

PADOME

PADOMES IETEIKUMS

(2022. gada 5. aprīlis),

par brīvprātīgo jauniešu mobilitāti Eiropas Savienībā

(Dokuments attiecas uz EEZ)

(2022/C 157/01)

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 165. un 166. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

1. Eiropas Komisijas priekšsēdētāja 2021. gada 15. septembrī runā par stāvokli Eiropas Savienībā⁽¹⁾ paziņoja, ka Eiropas Komisija ierosinās 2022. gadu pasludināt par Eiropas Jaunatnes gadu un "veltīt to jauniešiem, kuri no tik daudz kā ir atteikušies citu labā". Eiropas Jaunatnes gada mērķis ir tostarp "atbalstīt jauniešus labākas izpratnes sasniegšanā un aktīvi veicināt viņiem pieejamās dažādās iespējas, kas izriet no publiskās politikas Savienības, valstu, reģionālā un vietējā līmenī, lai atbalstītu viņu personīgo, sociālo, ekonomisko un profesionālo attīstību zaļā, digitālā un iekļaujošā pasaulē, vienlaikus cenšoties likvidēt šajā sakarībā atlikušos šķēršļus"⁽²⁾.
2. Kā uzsvērts Eiropas Parlamenta rezolūcijā par Covid-19 ietekmi uz jauniešiem un sportu (2020/2864(RSP))⁽³⁾, jauniešiem ir īpaša loma uz solidaritāti balstītās aktivitātēs, reaģējot uz viņu kopienu vajadzībām Covid-19 pandēmijas situācijā – sākot no izpratnes veicināšanas kampaņu vadīšanas līdz darbam pirmajās līnijās Eiropas Solidaritātes korpusa ietvaros un citām brīvprātīgā darba iniciatīvām.
3. Veicot brīvprātīgo darbu Eiropas Solidaritātes korpusā un citās shēmās, jaunieši īsteno mērķus, kas norādīti Līguma par Eiropas Savienību (LES) preambulā, kurā uzsvērta parakstītāju vēlme padziļināt solidaritāti starp Eiropas tautām, LES 2. pantā, kurā solidaritāte minēta kā viena no dalībvalstu kopīgajām vērtībām, un LES 3. pantā, kurā minēts, ka Savienības mērķis ir veicināt mieru, stiprināt savas vērtības un savu tautu labklājību. Viņu brīvprātīgās darbības humānās palīdzības jomā palīdz veicināt mieru Eiropā un pasaulē, kā arī cilvēka cieņas un cilvēktiesību ievērošanu.

⁽¹⁾ https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/soteu_2021_address_en_0.pdf

⁽²⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmums (ES) 2021/2316 (2021. gada 22. decembris) par Eiropas Jaunatnes gadu (2022) (OV L 462, 28.12.2021., 1. lpp.)

⁽³⁾ Pieņemtie teksti – Covid-19 ietekme uz jauniešiem un sportu, trešdiena, 2021. gada 10. februāris (europa.eu).

4. Lai arī Eiropas Brīvprātīgo dienesta (1996–2018) un Eiropas Solidaritātes korpusa darbā gūtā pieredze ir bijusi veiksmīga, tomēr tā liecina par nepieciešamību vēl vairāk atvieglot starpvalstisku brīvprātīgo darbu, jo īpaši tādu jauniešu vidū, kam ir mazāk iespēju. Šajā kontekstā Padome ir aicinājusi pārskatīt Padomes ieteikumu (2008. gada 20. novembris) par brīvprātīgo jauniešu mobilitāti Eiropas Savienībā ("Padomes 2008. gada ieteikums"), lai stiprinātu Eiropas jaunatnes programmu potenciālu sasniegt jauniešus un palīdzēt viņiem veidot kopienas (⁴). Tas jo īpaši norādīts 4. pielikumā par darba plānu ES jaunatnes stratēģijai 2019.–2027. gadam. Turklāt Komisijas 2021. gada 14. oktobra ziņojumā par ES jaunatnes stratēģijas īstenošanu (⁵) bija iekļauta atsauce uz Padomes 2008. gada ieteikuma pārskatīšanu.
5. Lielākā daļa jautājumu, kas izvirzīti Padomes 2008. gada ieteikumā, joprojām ir aktuāli un tiek aplūkoti arī šajā priekšlikumā. Kopš 2008. gada situācija daudzējādā ziņā ir mainījusies, tādēļ Padomes 2008. gada ieteikums ir jāatjaunina. Piemēram, svarīgs notikums ir Eiropas Solidaritātes korpusa darbības uzsākšana 2016. gadā un jaunu valsts mēroga brīvprātīgā darba shēmu un aktivitāšu izveide, arī ar starpvalstiskiem elementiem (⁶), kas jauniešiem dažreiz piedāvā ļoti līdzīgas iespējas. ES jaunatnes stratēģijā 2019.–2027. gadam (⁷) tika pausts aicinājums dalībvalstīm un Komisijai to attiecīgajās kompetences jomās "censties panākt papildināmību un sinerģijas starp ES finansēšanas instrumentiem un valstu, reģionālām un vietējām shēmām".
6. ES jaunatnes stratēģijas un Padomes 2008. gada ieteikuma izvērtējumā (⁸) tika identificēts, ka 2015. gadā, salīdzinājumā ar 2008. gadu, daudz aktuālāks ir jautājums par jauniešu no nelabvēlīgas vides iekļaušanu. Citas vajadzības, kas tika identificētas, bet 2008. gada ieteikumā netika risinātas, ir arī šādas: brīvprātīgā darba projektu kvalitātes nodrošināšana, spēju veidošanas iespējas organizācijām, minētā ieteikuma īstenošanas labāka uzraudzība. Ekspertu grupa nāca klajā ar papildus politikas ieteikumiem (⁹), kas attiecās arī uz zināšanu apmaiņu un tīklošanu, piekļuvi brīvprātīgajam darbam, administratīvo šķēršļu novēršanu, informētību, atpazīstamību, digitālo brīvprātīgo darbu un vides kontekstu un kas tika izmantoti, sagatavojot ierosināto ieteikumu.
7. Kopš 2008. gada ir piedzīvotas vairākas krīzes, kuru ietekme ir bijusi smaga, piemēram, tādas, kas traucē brīvprātīgo starpvalstisko fizisko mobilitāti. Covid-19 pandēmija ir izgaismojusi to, cik svarīgi ir vienmēr garantēt visu dalībnieku drošību un fizisko un garīgo veselību, un aizsardzību, tostarp, izstrādājot noteikumus neparedzētu apstākļu iespējamās ietekmes pārvaldībai. Turklāt ilgu laiku jēdziens "starpvalstisks brīvprātīgais darbs" praksē attiecās tikai uz aktivitātēm, kas saistītas ar brīvprātīgo fizisko mobilitāti. Tomēr līdz ar tehnoloģiju attīstību un Covid-19 pandēmijas ietekmē ir parādījušās jaunas brīvprātīgā darba tendences. Ir atklājies, ka digitālais brīvprātīgais darbs var papildināt fizisko mobilitāti vai var būt brīvprātīgā darba alternatīvs veids tiem jauniešiem,

(⁴) OV C 456, 18.12.2018., 1. lpp.

(⁵) Komisijas ziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai par ES jaunatnes stratēģijas (2019.–2021. gadam) īstenošanu, COM/2021/636 final.

(⁶) Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/888 (2021. gada 20. maijs), ar ko izveido programmu "Eiropas Solidaritātes korpus". Brīvprātīgā darba aktivitātes var notikt trešās valstīs:

– kā noteikts Regulas (ES) 2021/888 7. panta 2. punktā, brīvprātīgo darbu darbības virzienā "jauniešu dalība solidaritātes aktivitātēs" "var veikt valstī, kas nav dalībnieka pastāvīgās uzturēšanās valsts ("pārrobežu brīvprātīgais darbs"), vai dalībnieka pastāvīgās uzturēšanās valstī ("iekšzemes brīvprātīgais darbs)". Valsts, kas nav dalībnieka pastāvīgās uzturēšanās valsts, var būt Programmas asociētā trešā valsts vai cita valsts, kura piedalās Programmā;

– kā noteikts Regulas (ES) 2021/888 10. panta 2. punktā, "[b]rīvprātīgo darbu Eiropas Brīvprātīgo humānās palīdzības korpusā var veikt vienīgi tajos trešo valstu reģionos, kur tiek veiktas humānās palīdzības aktivitātes un operācijas, un attiecīgajā brīdī nenotiek starptautiski vai iekšēji bruņoti konflikti".

Turklāt, kā noteikts 2. panta 3. punktā, Programmā var piedalīties arī trešo valstu valstspiederīgie, "kas likumīgi uzturas kādā dalībvalstī, valstī, kura saskaņā ar šo regulu ir Programmas asociētā trešā valsts vai cita valsts, kura piedalās Programmā".

(⁷) [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=CELEX:42018Y1218\(01\)&qid=1578414694481&from=LV](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/PDF/?uri=CELEX:42018Y1218(01)&qid=1578414694481&from=LV)

(⁸) "Evaluation of the EU Youth Strategy and the Council Recommendation on the mobility of young volunteers", 2016 (ES jaunatnes stratēģijas un Padomes ieteikuma par brīvprātīgo jauniešu mobilitāti izvērtējums, 2016).

(⁹) "Promoting the mobility of young volunteers and cross-border solidarity, a practical toolbox for actors and stakeholders in the field of youth and recommendations for policymakers" (Brīvprātīgo jauniešu mobilitātes un pārrobežu solidaritātes veicināšana, praktisks instrumentu kopums jaunatnes jomā iesaistītajām personām un ieinteresētajām personām un ieteikumi politikas veidotājiem), ko izstrādājusi Eiropas Komisijas izveidotā ekspertu grupa, lai atbalstītu Padomes 2008. gada ieteikuma par brīvprātīgo jauniešu mobilitāti pārskatīšanu, 2021 (pārskatīšana tika veikta no 2019. gada septembra līdz 2020. gada septembrim).

kuri fiziski nevar ceļot. Brīvprātīgā darba starppaaudžu dimensija ir skaidri parādījusi savu nozīmi arī mūsu sabiedrības demogrāfisko izaicinājumu risināšanā. Bažas par vidi un klimata pārmaiņām ir ES politiskās darba kārtības uzmanības centrā un ir jāatspoguļo aktivitātēs, kas saistītas ar starpvalstisko mobilitāti.

8. Eiropas Komisijas paziņojumā par Eiropas izglītības telpas izveidi līdz 2025. gadam ⁽¹⁰⁾ tika uzsvērts, cik svarīga ir iekļautība, kvalitāte un pārrobežu pieredzes atzišana Eiropas Solidaritātes korpusa ietvaros. Pieejamo iespēju kvalitātes garantijas un atbilstoša atbalsta sniegšana dalībniekiem katrā viņu brīvprātīgā darba pieredzes posmā ir priekšnoteikums tam, lai brīvprātīgā darba aktivitātes sniegtu labumu kopienām, kā arī brīvprātīgajiem jauniešiem.
9. Padomes rezolūcijā par stratēģisku satvaru Eiropas sadarbībai izglītības un mācību jomā ceļā uz Eiropas izglītības telpu un turpmāk (2021–2030) Padome stratēģiskā satvara 1. prioritārajā jomā apstiprināja, ka “rosināt, augstu novērtēt un atzīt neformālo mācīšanos, tostarp brīvprātīgo darbu, un veicināt pārrobežu solidaritātes aktivitāšu iekļautību, kvalitāti un atzišanu” ir konkrēts uzdevums.
10. Viena no galvenajām grūtībām, ar ko saskaras jaunieši, kuri vēlas gūt starpvalstisku brīvprātīgā darba pieredzi, ir tas, ka nav izveidota īpaša valsts tīmekļa vietne, kurā būtu sniegta lietotājdraudzīga informācija par brīvprātīgā statusu un tiesībām, lai jaunieši varētu sākt starpvalstisku brīvprātīgo darbu, pilnībā apzinoties, kādu sociālo nodrošinājumu viņi ir tiesīgi saņemt uzņēmējā dalībvalstī un savas pastāvīgās dzīvesvietas dalībvalstī ⁽¹¹⁾. Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2018/1724 (2018. gada 2. oktobris), ar ko izveido vienotu digitālo vārteju, lai sniegtu piekļuvi informācijai, procedūrām un palīdzības un problēmu risināšanas pakalpojumiem, Komisijai un dalībvalstīm jau ir pienākums ES pilsoņiem sniegt lietotājdraudzīgu informāciju tiešsaistē par tiesībām, pienākumiem un noteikumiem, kas paredzēti Savienības un valstu tiesību aktos brīvprātīgā darba jomā citā dalībvalstī ⁽¹²⁾.
11. Daudzus ar starpvalstisko mobilitāti saistītus jautājumus nevar atrisināt tikai valsts līmenī, jo šajās aktivitātēs ir iesaistītas gan nosūtītājas dalībvalstis, gan uzņēmējas dalībvalstis. Brīvprātīgā darba administratīvais un tiesiskais regulējums dalībvalstīs var atšķirties. Jauniešiem draudzīga un visaptveroša informācija par valstu juridiskajiem un administratīvajiem noteikumiem, kas reglamentē brīvprātīgo darbu, jo īpaši informācija par sociālā nodrošinājuma segumu gan nosūtītājās, gan uzņēmējās dalībvalstīs, ir ļoti svarīga jauniešiem, kuri vēlas iesaistīties starpvalstiskā brīvprātīgā darba aktivitātē.
12. Komisijas paziņojumā Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai “Rīcības plāns par integrāciju un iekļaušanu 2021.–2027. gadam” ⁽¹³⁾ ir atzīta brīvprātīgā darba nozīme ierobežotām iespējām pakļauto cilvēku integrācijā un iekļaušanā. Daudziem no viņiem brīvprātīgā darba aktivitātes var būt vispieejamākā iespēja, kā iesaistīties pārrobežu mobilitātē, jo īpaši tādos formātos kā īstermiņa brīvprātīgais darbs vai brīvprātīgais darbs grupās vai komandās.
13. Trešo valstu valstspiederīgie var saskarties ar administratīviem un praktiskiem šķēršļiem saistībā ar pārrobežu brīvprātīgā darba veikšanu, ja viņiem ir jāpiesakās īstermiņa vai ilgtermiņa vīzai vai uzturēšanās atļaujai, lai varētu veikt brīvprātīgo darbu citā dalībvalstī. Direktīva (ES) 2016/801 reglamentē nosacījumus ilgtermiņa vīzas vai uzturēšanās atļaujas saņemšanai, lai personu uzņemtu ES dalībvalstī brīvprātīgā darba veikšanas nolūkā. Tomēr tajā nav noteikumu par trešo valstu brīvprātīgo mobilitāti ES iekšienē.

⁽¹⁰⁾ Komisijas paziņojums Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai par Eiropas Izglītības telpas izveidi līdz 2025. gadam (COM(2020) 625 final, pieejams vietnē <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/LV/TXT/?uri=CELEX:52020DC0625>)

⁽¹¹⁾ Jāatgādina, ka Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (EK) Nr. 883/2004 (2004. gada 29. aprīlis) par sociālās nodrošināšanas sistēmu koordinēšanu ir paredzēta sociālā nodrošinājuma tiesību, tostarp slimības pabalstu, koordinācija pārrobežu situācijās, un šis regulējums attiecas uz brīvprātīgajiem, kas pārvietojas starp dalībvalstīm.

⁽¹²⁾ OV L 295, 21.11.2018., 32. lpp., I pielikuma E iedaļa; publicēta portālā “Tava Eiropa”: [Your Europe \(europa.eu\)](http://Your Europe (europa.eu))

⁽¹³⁾ COM(2020) 758 final.

14. Brīvprātīgā darba pieredze nodrošina brīvprātīgajiem mācīšanās rezultātus, kas palielina viņu nodarbināmību. Pastāv valstu vai ES sistēmas (t. i., *Youthpass* ⁽¹⁴⁾ un *Europass* ⁽¹⁵⁾), kas atbalsta brīvprātīgā darba aktivitāšu mācīšanās rezultātu identificēšanu, dokumentēšanu un validēšanu. Padomes Ieteikumā (2012. gada 20. decembris) par neformālās un ikdienējās mācīšanās validēšanu ⁽¹⁶⁾ darba devēji, jaunatnes un pilsoniskās sabiedrības organizācijas tika aicināti veicināt un atvieglot darbā vai brīvprātīgajās aktivitātēs iegūto mācīšanās rezultātu identificēšanu un dokumentēšanu. Padomes 2012. gada ieteikuma izvērtējumā ⁽¹⁷⁾ tika identificētas jomas, kurās ir nepieciešama turpmāka rīcība, lai sasniegtu Padomes 2012. gada ieteikumā izklāstītos mērķus un nodrošinātu cilvēkiem piekļuvi plašākām un labākām validēšanas iespējām, tādējādi ļaujot viņiem piekļūt tālākizglītībai un lietderīgi izmantot savas prasmes Eiropas sabiedrībā un darba tirgū. 2018. gada 18. aprīļa lēmumā par *Europass* brīvprātīgie ir definēti kā viena no mērķa grupām.
15. Jauni notikumi kopš 2008. gada, informācija par šķēršļiem starpvalstiskam brīvprātīgajam darbam un ekspertu grupas ieteikumi politikas veidošanai attiecībā uz brīvprātīgo jauniešu mobilitātes veicināšanu ir iemesls tam, kāpēc ir jāizstrādā jauns Padomes ieteikums par brīvprātīgo darbu ar mērķi veicināt un uzlabot starpvalstiskā jaunatnes brīvprātīgā darba kvalitāti un savstarpējo mācīšanos, tīklošanu un sinerģiju starp brīvprātīgā darba shēmām un aktivitātēm dalībvalstīs un Eiropas Solidaritātes korpusu.
16. Šajā ieteikumā pilnībā ir ievēroti subsidiaritātes un proporcionālātes principi.

ATZĪST, KA:

17. Šajā ieteikumā tiek izmantota tā pati "brīvprātīgā darba" definīcija, kas Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) 2021/888 (2021. gada 20. maijs), ar ko izveido programmu "Eiropas Solidaritātes korpus", proti, tas ir ne vairāk kā 12 mēnešus ilga solidaritātes aktivitāte, kas ir neapmaksāta brīvprātīga aktivitāte ⁽¹⁸⁾ kopēja labuma vārdā. Ja dalībvalstīs pastāvošās starpvalstiskās shēmās ir paredzētas solidaritātes aktivitātes, kuru ilgums pārsniedz 12 mēnešus, taču kuras citādi atbilst brīvprātīgā darba definīcijai, tās ir jāuzskata par brīvprātīgo darbu šā ieteikuma nozīmē un tādējādi ir jāiekļauj tā darbības jomā.
18. Saskaņā ar šo ieteikumu jauniešu brīvprātīgais darbs ietver brīvprātīgo darbu visā ES teritorijā, ko veic ES valstspiederīgie vai trešo valstu valstspiederīgie, kuri dzīvo vienā dalībvalstī un pārceļas uz otru dalībvalsti, lai veiktu brīvprātīgu darbu saskaņā ar Eiropas Solidaritātes korpusa programmu vai jebkuru attiecīgās dalībvalsts pārrobežu brīvprātīgā darba shēmu vai aktivitāti. Cik vien iespējams, aktivitātēs, ko, reaģējot uz šo ieteikumu, veic dalībvalstīs un Komisija, būtu jāņem vērā arī brīvprātīgā darba aktivitātes starp dalībvalstīm un trešām valstīm. Brīvprātīgā darba aktivitātēm nevajadzētu negatīvi ietekmēt potenciālo vai esošo algoto darbu, kā arī tās nevajadzētu uzskatīt par algota darba aizstājēju. Termini "jaunatne" un "jaunieši" attiecas uz vecuma grupu no 18 līdz 30 gadiem.
19. Jaunieši ar mazāk iespējām ir jaunieši, kas saskaras ar šķēršļiem, kuri liedz viņiem efektīvi izmantot iespējas ekonomisku, sociālu, kultūras, ģeogrāfisku vai ar veselību saistītu iemeslu dēļ, savas migrantu izcelsmes dēļ vai tādu iemeslu dēļ kā invaliditāte vai mācīšanās grūtības, vai jebkāda cita iemesla dēļ, tostarp tāda iemesla dēļ, kas varētu būt par cēloni diskriminācijai saskaņā ar Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 21. pantu ⁽¹⁹⁾.

⁽¹⁴⁾ *Youthpass* ir galvenais atzišanas un validēšanas instruments, kas pieejams visiem "Erasmus+" un Eiropas Solidaritātes korpusa dalībniekiem, un *Youthpass* sertifikātā tiek atspoguļots mācību process un dokumentēti viņu mācīšanās rezultāti.

⁽¹⁵⁾ Ar Eiropas Parlamenta un Padomes Lēmumu (ES) 2018/646 (2018. gada 18. aprīlis) par kopēju sistēmu labāku pakalpojumu sniegšanai attiecībā uz prasmēm un kvalifikācijām (*Europass*) un ar ko atceļ Lēmumu Nr. 2241/2004/EK (OV L 112, 2.5.2018., 42. lpp.), tiek izveidota Eiropas sistēma, kuras mērķis ir atbalstīt tādu prasmju un kvalifikāciju pārskatāmību un izpratni par tādām prasmēm un kvalifikācijām, kas iegūtas formālā, neformālā un ikdienējā vidē, tostarp, izmantojot praktisko pieredzi, mobilitāti un brīvprātīgo darbu.

⁽¹⁶⁾ OV C 398, 22.12.2012., 1. lpp.

⁽¹⁷⁾ "Evaluation of the EU Youth Strategy and the Council Recommendation on the mobility of young volunteers" (europa.eu) (ES jaunatnes stratēģijas un Padomes ieteikuma par brīvprātīgo jauniešu mobilitāti izvērtējums, 2016).

⁽¹⁸⁾ Brīvprātīgajiem netiek maksāts par viņu laiku, taču var segt izdevumus, kas viņiem rodas, parasti tie ir ceļa, ēdināšanas vai izmitināšanas izdevumi un/vai citi nelieli personīgie izdevumi.

⁽¹⁹⁾ Sk. to pašu definīciju Regulas (ES) 2021/888 2. panta 4) punktā.

AR ŠO DALĪBVALSTĪM IESAKA:

Turpināt veicināt starpvalstisku brīvprātīgo darbu Eiropā un ārpus tās, vienlaikus pienācīgi ņemot vērā valstu regulējumu un tiesību aktus brīvprātīgo aktivitāšu jomā, kā arī dalībvalstu vispārējās valsts prioritātes, esošās vietējās iespējas un publisko budžetu.

Šajā nolūkā veicināt šādu darbības virzienu izstrādi:

20. apsvērt pasākumus, kas veicinātu vai uzturētu adekvātu un skaidru tiesisko regulējumu un īstenošanas sistēmu attiecībā uz starpvalstiskā brīvprātīgā darba aktivitātēs iesaistīto dalībnieku veselību, drošību un aizsardzību, ko panāk:
 - a) nodrošinot, ka visi brīvprātīgie var saņemt sociālo nodrošinājumu dalībvalstī saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 883/2004 (2004. gada 29. aprīlis) noteikumiem par sociālās nodrošināšanas sistēmu koordinēšanu;
 - b) atbalstot brīvprātīgā darba aktivitāšu īstenošanā iesaistītos organizatorus, kas nodrošina, ka ir ieviestas skaidras un uzticamas procedūras ar mērķi rūpēties par brīvprātīgajiem un palīdzēt viņiem krīzes, ārkārtas situāciju un citu neparedzētu apstākļu gadījumā;
21. sniegt pieejamu informāciju un palielināt informētību par brīvprātīgo tiesībām, kā noteikts iepriekš minētajā īpašajā sistēmā, jo īpaši:
 - a) nodrošinot, ka ir izveidota valsts tīmekļa vietne, kas atbilst Tīmekļa piekļūstamības direktīvas⁽²⁰⁾ prasībām, lai brīvprātīgajiem sniegtu praktisku, pieejamu un visaptverošu informāciju par valsts tiesību normām un administratīvajiem noteikumiem, ar ko reglamentē brīvprātīgo darbu, un par brīvprātīgā sociālā nodrošinājuma tiesībām un tiesībām saistībā ar brīvprātīgā darbu citā dalībvalstī tagad un nākotnē⁽²¹⁾ (gan attiecībā uz iebraucošajiem, gan izbraucošajiem ES brīvprātīgajiem);
 - b) atbalstot jauniešiem paredzētas informācijas sniedzējus, veicinot apmācību jauniešiem draudzīgas informācijas izstrādē saistībā ar valsts tiesību normām un administratīvajiem noteikumiem, kas reglamentē brīvprātīgo darbu;
 - c) mudinot sadarbību ar izveidotiem tīkliem un pakalpojumiem, piemēram, ERYICA, šādas informācijas izstrādē;
 - d) mudinot esošo valsts pārrobežu brīvprātīgā darba shēmu un aktivitāšu organizētājus norādīt uz attiecīgajām valsts un Eiropas tīmekļa vietnēm⁽²²⁾, kur brīvprātīgie var saņemt informāciju par viņu tiesībām, pieņemtajiem un piemērojamiem noteikumiem attiecībā uz brīvprātīgo darbu citā dalībvalstī;
22. uzlabot brīvprātīgā darba iespēju kvalitāti, atbalstot brīvprātīgā darba aktivitāšu organizētāju spēju veidošanas centienus. Jo īpaši to var panākt:
 - a) mudinot organizētājus gan nosūtītājās, gan uzņēmējās dalībvalstīs sadarboties, tostarp, sniedzot pietiekamu informāciju par brīvprātīgā darba aktivitāti, tās organizētājiem un brīvprātīgo personu, lai abas puses varētu pieņemt apzinātu lēmumu par šīs aktivitātes ilgtspējību un izpildīt visas juridiskās prasības;
 - b) mudinot brīvprātīgā darba aktivitāšu organizētājus īpašu uzmanību pievērst kvalitātei, tostarp, brīvprātīgā darba aktivitāšu organizēšanu pamatojot ar analīzi, kas apliecina identificējamās vajadzības un sniedz labvēlīgus iznākumus vietējām kopienām;
 - c) mudinot brīvprātīgā darba aktivitāšu organizētājus pievērst pienācīgu uzmanību mācīšanās dimensijai brīvprātīgā darba aktivitātēs, tostarp valodu apguvei starpvalstiskā brīvprātīgajā darbā;

⁽²⁰⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva (ES) 2016/2102 (2016. gada 26. oktobris) par publiskā sektora struktūru tīmekļvietņu un mobilo lietotņu piekļūstamību (OV L 327, 2.12.2016., 1. lpp.)

⁽²¹⁾ Tostarp informāciju par pieteikšanās procedūrām Eiropas veselības apdrošināšanas kartes (EVAK) saņemšanai un detalizētu informāciju par to, uz ko attiecas un uz ko neattiecas valsts veselības aprūpes sistēmas.

⁽²²⁾ Daudzvalodu portāls "Tava Eiropa", kas izveidots saskaņā ar Regulu (ES) 2018/1724, OV L 295, 21.11.2018., 1. lpp.; Eiropas Jaunatnes portāla sadaļa *Youth Wiki*; informācija portālā *Europa*, piem., par EVAK: Pieteikšanās un kartes saņemšana. Nodarbinātība, sociālās lietas un iekļautība. Eiropas Komisija (europa.eu).

- d) atbalstot brīvprātīgā darba aktivitāšu organizētājus, lai tie sistemātiskāk un vispārīgāk izmantotu esošās valsts vai ES sistēmas (t. i., *Youthpass* un *Europass*) ar mērķi atbalstīt brīvprātīgā darba aktivitāšu mācīšanās rezultātu identificēšanu, dokumentēšanu un validēšanu;
- e) atzīstot, ka darbs ar jaunatni ir viens no būtiskākajiem brīvprātīgā darba iespēju jauniešiem veicinātājiem un viens no galvenajiem instrumentiem brīvprātīgā darba aktivitāšu kvalitatīvai attīstībai ES, un tādejādi sniedzot ieguldījumu Eiropas programmas darbam ar jaunatni ⁽²³⁾ īstenošanā;
- f) veicinot darbā ar jaunatni un jauniešu organizācijās aktīvi iesaistītu personu pārrobežu mobilitāti;
- g) atbalstot jaunatnes darbinieku un brīvprātīgā darba aktivitāšu organizētāju apmācību, atzīstot nozīmīgo lomu, ko viņi pilda, ar savu klātbūtni atbalstot un vadot brīvprātīgos jauniešus augstvērtīgas brīvprātīgā darba pieredzes iegūšanas gaitā;
- h) mudinot starpvalstisku brīvprātīgā darba aktivitāšu organizētājus pieteikties Eiropas Solidaritātes korpusa kvalitātes zīmes saņemšanai;
- i) izstrādājot un veicinot vispārīgus brīvprātīgā darba kvalitātes standartus, vienlaikus smeloties iedvesmu no visaptverošās kvalitātes, atbalsta, iekļaušanas un sertifikācijas pasākumu sistēmas, kas izklāstīta Regulā (ES) 2021/888 ⁽²⁴⁾, ja vien tas ir iespējams attiecīgās valsts kontekstā;
- j) pieņemot pasākumus, kas nodrošina, ka ar brīvprātīgā darba aktivitātēm netiek aizstāts algotais darbs;
23. nodrošināt, ka piekļuve starpvalstiska brīvprātīgā darba aktivitātēm ir reāli iespējama visiem jauniešiem, arī ierobežotām iespējām pakļautiem jauniešiem, tostarp:
- a) atbalstot nacionālo vārteju un reģionālo un vietējo struktūru, piemēram, darba ar jaunatni infrastruktūras un jauniešu informācijas centru, kur tādi pastāv, izveidi un/vai darbību, lai informāciju un norādījumus (personām ar invaliditāti pieejamā formā) par esošajām brīvprātīgā darba iespējām sniegtu jauniem potenciālajiem brīvprātīgajiem, arī ierobežotām iespējām pakļautiem jauniešiem, pilsoniskajai sabiedrībai / solidaritātes organizācijām un citām šajā jomā ieinteresētajām personām. Šīs struktūras var ietvert absolventu tīklus (piemēram, *EuroPeers*) un vietējos jaunatnes darbiniekus, izmantojot viņu spējas, lai pilnvarotu un atbalstītu potenciālos brīvprātīgā darba kandidātus un attiecīgā gadījumā varētu strādāt sadarbībā ar valstu aģentūrām, kas īsteno Eiropas Solidaritātes korpusa programmu;
- b) atvieglojot ierobežotām iespējām pakļautiem jauniešiem piekļuvi starpvalstiska brīvprātīgā darba pieredzei, izplatot mērķtiecīgu un pieejamu informāciju un iesaistot attiecīgās organizācijas un tīklus ⁽²⁵⁾, piemēram, *Eurodesk* un *ERYICA*, tostarp, veicinot izpratni par to, cik svarīgas ir starpkultūru kompetences un valodu apguve virzībā uz starpvalstiskas mobilitātes īstenošanu;
- c) nodrošinot, ka brīvprātīgā darba aktivitāšu organizētāji tiek mudināti veicināt sociālo iekļaušanu, tostarp, nodrošinot saprātīgu un piemērotu izmitināšanu, kas ir pieejama jauniešiem, jo īpaši jauniešiem ar invaliditāti;
- d) atbalstot brīvprātīgā darba aktivitāšu organizētājus, lai tie savos projektos attīstītu ierobežotām iespējām pakļautu jauniešu iekļaušanas aspektus ⁽²⁶⁾, tostarp, nodrošinot viņiem iespēju sazināties ar ekspertiem no dienestiem, kas ir atbildīgi par sociālās iekļaušanas veicināšanu un varētu viņus atbalstīt un apmācīt;

⁽²³⁾ Padomes un Padomē sanākušo dalībvalstu valdību pārstāvju rezolūcija par satvaru Eiropas programmas darbam ar jaunatni izveidei (2020/C 415/01).

⁽²⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2021/888 (2021. gada 20. maijs), ar ko izveido programmu "Eiropas Solidaritātes korpusu" un atceļ Regulas (ES) 2018/1475 un (ES) Nr. 375/2014 (OV L 202, 8.6.2021., 32. lpp.).

⁽²⁵⁾ Lai uzzinātu, kā to izdarīt, sk. "Erasmus+" Eiropas Solidaritātes korpusa iekļaušanas un daudzveidības stratēģiju: https://ec.europa.eu/programmes/erasmus-plus/resources/implementation-guidelines-erasmus-and-european-solidarity-corps-inclusion-and-diversity_en.

⁽²⁶⁾ Saskaņā ar šādām 2020. un 2021. gadā pieņemtām ES līdztiesības stratēģijas un iekļaušanas politikas pamatnostādņēm, kas vērstas uz konkrētām diskriminētām un neizdevīgā stāvoklī esošām grupām: ES rasisma apkarošanas rīcības plāns 2020.–2025. gadam (COM(2020) 565 final, 2020. gada 18. septembrī); ES romu līdztiesības, iekļaušanas un līdzdalības stratēģiskais satvars (COM(2020) 620 final, 2020. gada 7. oktobrī); LGBTIK līdztiesības stratēģija (COM(2020) 698 final, 2020. gada 12. novembrī); Rīcības plāns par integrāciju un iekļaušanu (COM(2020) 758 final, 2020. gada 24. novembrī); Personu ar invaliditāti tiesību stratēģija (COM(2021) 101 final, 2021. gada 3. martā.).

- e) sniedzot mērķtiecīgu atbalstu brīvprātīgā darba aktivitāšu attīstībai, jo īpaši veicinot neizdevīgā stāvoklī esošu grupu vai diskriminācijas riskam pakļautu grupu iekļaušanu, vienlīdzību un iespēju palielināšanu un motivējot brīvprātīgos jauniešus no šīm kopienām iesaistīties brīvprātīgajā darbā un būt viedokļu izplatītājiem vai pat kalpot par paraugu savā kopienā;
 - f) atbalstot attiecīgās organizācijas un tīklus vietēja mēroga brīvprātīgā darba aktivitāšu (tostarp īstermiņa, nepilna laika un grupu formātos) veicināšanā, kas ir potenciāls pirmais solis virzībā uz dalību starpvalstiskās aktivitātēs, un sniedzot papildu mērķtiecīgu atbalstu tādu brīvprātīgā darba iespēju attīstībai, kurās tiek ņemtas vērā to jauniešu vajadzības, kuri dažādu iemeslu dēļ nevar piedalīties fiziskā starpvalstiskā mobilitātē, piemēram, piedāvājot tostarp digitāla brīvprātīgā darba iespējas;
 - g) turpinot veicināt esošos starpvalstiskos rīkus, kas var sekmēt jauniešu mobilitāti, piemēram, mobilitātes kartes, un veicināt to izmantošanu visās starpvalstiskā brīvprātīgā darba aktivitātēs ⁽²⁷⁾;
 - h) ja iespējams, neskarot Šengenas *acquis* un Savienības tiesību aktus par iecelšanas un uzturēšanās nosacījumiem trešo valstu valstspiederīgajiem, risinot administratīvus un praktiskus jautājumus, kas rada grūtības iegūt vīzas un/vai uzturēšanās atļaujas trešo valstu valstspiederīgajiem brīvprātīgo dienesta pienākumu pildīšanai;
24. palielināt izpratni par brīvprātīgā darba aktivitāšu priekšrocībām, izmantojot informāciju, norādījumus un informatīvus pasākumus, tostarp, iesaistot valsts ieinteresētās personas izglītības, apmācības, nodarbinātības, sociālo pakalpojumu un jaunatnes nozarē. Pievērst īpašu uzmanību tam, lai vienādi uzrunātu ierobežotām iespējām pakļautos jauniešus. Tas ietver šādu aspektu veicināšanu:
- a) brīvprātīgā darba aktivitātes ir konkrēts veids, kā jaunieši var palīdzēt risināt sabiedrības problēmas un demonstrēt solidaritāti ar cilvēkiem nelabvēlīgā situācijā;
 - b) brīvprātīgā darba pieredze veicina jauniešu personīgo, izglītības, sociālo, pilsonisko un profesionālo attīstību un palīdz viņiem attīstīt kompetences, kas ir vajadzīgas un tiek augstu novērtētas darba tirgū;
 - c) pastāv sistēmas (tostarp *Youthpass* un *Europass*), kas atbalsta brīvprātīgā darba mācīšanās rezultātu identificēšanu, dokumentēšanu un validēšanu;
25. atbalstīt un veicināt ar brīvprātīgo darbu saistītas kopienas veidošanas aktivitātes. Tas ietver šādus aspektus:
- a) valsts līmenī veicināt brīvprātīgajiem paredzētu tīklu darbību, jo īpaši tādu, kas piedalās aktivitātēs ar ilgtermiņa redzējumu, proti, tie nav saistīti ar atsevišķu projektu īstenošanas laiku vai tos neierobežo atsevišķu projektu termiņi;
 - b) popularizēt esošos Eiropas tīklus, kas saistīti ar brīvprātīgo darbu, jo īpaši Eiropas Solidaritātes tīklu un *Europeers* tīklu, kā arī citus resursus un platformas, kas pieejamas, izmantojot Eiropas Solidaritātes korpusa portālu Eiropas Jaunatnes portālā;
 - c) mudināt bijušos brīvprātīgos kā vēstniekus vai tīkla dalībniekus dalīties savā pieredzē jaunatnes tīklos, izglītības iestādēs un semināros un apmācīt pašreizējos vai topošos brīvprātīgos;
 - d) mudināt brīvprātīgā darba aktivitāšu organizētājus atbalstīt brīvprātīgo integrāciju uzņemtajā kopienā viņu darbības laikā un turpinot brīvprātīgā darba aktivitātes pēc atgriešanās mājās, īpašu uzmanību pievēršot tam, lai atbalstītu jauniešus ar mazāk iespējām;
26. izpētīt jaunas tendences un alternatīvas dimensijas un formātus brīvprātīgā darba kontekstā, tostarp:
- a) veicinot un izmēģinot digitālā brīvprātīgo darba formātus un vācot datus par šādu brīvprātīgo darbu starpvalstiskā kontekstā; ar digitālo brīvprātīgo darbu var vai nu papildināt fizisku mobilitāti, vai arī tas var būt pat atsevišķs brīvprātīgā darba aktivitāšu formāts;

⁽²⁷⁾ Tā bija laba prakse, kas jau tika īstenota bijušajā Eiropas Brīvprātīgo dienestā; tagad Eiropas Solidaritātes korpusss ikvienam brīvprātīgajam bez maksas piešķir Eiropas Jaunatnes karti.

- b) atzīstot starppaaudžu brīvprātīgā darba vērtību un veicinot to kā nozīmīgu ieguldījumu novecojošās sabiedrības problēmu risināšanā un arī kā veidu, kā iesaistīt jauniešus starppaaudžu dialogā, atbalstot zināšanu nodošanu starp paaudzēm un uzlabojot sociālo kohēziju;
27. radīt sinerģiju, savstarpējo papildināmību un nepārtrauktību starp brīvprātīgā darba shēmām un aktivitātēm, kas pastāv Eiropas līmenī un dažādos līmeņos dalībvalstīs. Daži piemēri:
- a) informācijas apmaiņa starp dalībvalstīm par esošajām brīvprātīgā darba shēmām, tostarp valsts civildienesta shēmām un aktivitātēm, ja tādas pastāv, un šādas informācijas nosūtīšana Eiropas Komisijai, lai atvieglotu tās publicēšanu Eiropas Jaunatnes portālā un portālā *Youth Wiki*, kā arī labākās prakses pilnveide;
- b) tādu pasākumu izvērtēšana, kas veicinātu un atbalstītu labākās prakses nodošanu starp brīvprātīgā darba shēmām vai aktivitātēm;
28. atbalstīt brīvprātīgā darba aktivitātes, kas sniedz jēgpilnu ieguldījumu ar klimatu un vidi saistītu problēmu risināšanā, veicinot:
- a) zaļās prakses integrāciju visos brīvprātīgā darba projektos un aktivitātēs, kā arī vides ziņā ilgtspējīgu un atbildīgu rīcību dalībnieku un dalīborganizāciju vidū;
- b) brīvprātīgā darba aktivitāšu ietekmes uz vidi samazināšanu, piemēram, samazinot atkritumu daudzumu, veicinot pārstrādi un, kad vien iespējams, izmantojot ilgtspējīgus transportlīdzekļus;
- c) tādu brīvprātīgā darba aktivitāšu attīstību, kurā tiek risināti jautājumi, kas saistīti ar vides aizsardzību, ilgtspējību, klimata mērķiem, katastrofu novēršanu un atjaunošanos pēc tām;
29. iekļaut informāciju par šā ieteikuma īstenošanas gaitā panākto progresu regulārajos atjauninājumos, ko veic saskaņā ar ES jaunatnes stratēģiju, jo īpaši *Youth Wiki* satvarā.

AR ŠO AICINA KOMISIJU:

30. veicināt prakses apmaiņu starp dalībvalstīm par to, kā novērst šķēršļus, kas var kavēt jauniešu dalību brīvprātīgajā darbā, piemēram, izmantojot mācīšanās no līdzbiedriem aktivitātes, Komisijas ekspertu grupas vai ES jaunatnes stratēģijas platformu.
31. atbalstīt dalībvalstis šā ieteikuma ieviešanā, izmantojot sadarbības mehānismus un instrumentus, kas izstrādāti saistībā ar ES jaunatnes stratēģiju, Eiropas programmu darbam ar jaunatni un ES jaunatnes programmām, jo īpaši Eiropas Solidaritātes korpusu;
32. veicināt savstarpēju mācīšanos un apmaiņu starp dalībvalstīm un attiecīgajām ieinteresētajām personām dažādos līmeņos, izmantojot tādas aktivitātes kā mācīšanās no līdzbiedriem, līdzbiedru konsultēšana, ekspertu grupu izveide, tīklošana un citu sadarbības struktūru izveide, arī koncentrējoties uz sinerģijām un savstarpējo papildināmību starp ES un valsts līmeņa shēmām vai aktivitātēm, tostarp valsts civildienesta shēmām, ja tādas pastāv; šim nolūkam izmantot esošās platformas, piemēram, *Youth Wiki* un Eiropas Jaunatnes portālu, kur var kopīgot resursus un zināšanas starp dalībvalstīm un nevalstiskajām organizācijām (NVO) dažādos līmeņos;
33. izpētīt tādas jaunas tendences un formātus brīvprātīgā darba jomā, kurās ir ievēroti pamatprincipi attiecībā uz vienlīdzīgām iespējām un nediskriminēšanu, pieklūstamību, iekļautību un aktivitāšu augstu kvalitāti, vācot pierādījumus, pilnveidojot labāko praksi un sagatavojot norādījumus un rokasgrāmatas, jo īpaši attiecībā uz digitālo vai jaukta tipa brīvprātīgo darbu un starppaaudžu brīvprātīgo darbu;
34. popularizēt Eiropas jauniešu brīvprātīgā darba iespējas, jo īpaši ierobežotām iespējām pakļautiem cilvēkiem, un izplatīt informāciju par tām, šajā nolūkā izmantojot Eiropas Jaunatnes portālu, kurā ir ietverts Eiropas Solidaritātes korpusa rīkoto solidaritātes aktivitāšu reģistrācijas rīks. Sadarbībā ar dalībvalstīm iekļaut Eiropas Jaunatnes portālā saites uz attiecīgajām valstu tīmekļa vietnēm ⁽²⁸⁾;

⁽²⁸⁾ Tādām, kurās ir sniegta informācija, kas norādīta šā ieteikuma 2. punkta a) apakšpunktā, kā arī informācija par valsts brīvprātīgā darba shēmām vai aktivitātēm.

35. turpināt attīstīt, veicināt un atbalstīt to esošo ES instrumentu izmantošanu, kas atbalsta neformālās un ikdienējās mācīšanās rezultātu validēšanu (jo īpaši *Youthpass* un *Europass* platforma), tostarp, izmantojot Eiropas digitālos apliecinājuma dokumentus par mācību sasniegumiem;
36. atbalstīt pētniecību un datu vākšanu par brīvprātīgā darba un solidaritātes aktivitāšu ilgtermiņa ietekmi uz iedzīvotājiem un organizācijām, kā arī uz sabiedrību, tostarp par gūto pieredzi un Covid-19 pandēmijas ietekmi uz brīvprātīgā darba nozari un tās gatavību līdzīgām krīzēm, šajā nolūkā izmantojot pētījumus, aptaujas, statistiku, izpēti un datu analīzi;
37. izmantot tiešsaistes platformu *Youth Wiki*, lai apkopotu informāciju par dalībvalstu panākto progresu šā ieteikuma izpildē;
38. ziņot par šā Padomes ieteikuma izmantošanu saistībā ar darbu, kas tiek veikts, īstenojot ES jaunatnes stratēģiju un stratēģisko satvaru Eiropas sadarbībai izglītības un mācību jomā ceļā uz Eiropas izglītības telpu un turpmāk.

Ar šo ieteikumu tiek aizstāts Padomes ieteikums (2008. gada 20. novembris) par brīvprātīgo jauniešu mobilitāti Eiropas Savienībā.

Luksemburgā, 2022. gada 5. aprīlī

Padomes vārdā –
priekšsēdētāja
R. BACHELOT-NARQUIN
